

ne godi, saj imajo vse polno nemških šol, gledé pa na pravi namen, je Slovincem škodljivo, ker meri na množitev nemškutarjev, narodnih Judežev, pači učitelje, ljudstvo in deco, in naposled, da nasproti vladi naznanjenemu namenu rovlje povsod kot politično društvo. Zato ima vsak narodnjak dolžnost temu društvu vsestranski upirati se. Da so poslušalci govornika dobro razumeli, kazalo je ob konci živahno pritrdjevanje in živio-klicanje. Nemškega šulvereina bodo kmalu povsod Slovenci na kmetih dobro poznali in mu dveri kazali. Saj si druga ne zasluži ta najnovejši sovražnik duševnemu in gmotnemu napredku Slovencev na narodnej podlagi!

V odbor bili so izvoljeni gospodje: Paul Simon za predsednika, Dominkuš, Radaj, Glančnik, Gregorčec, Dečko, Mih. Vošnjak, dr. Prus, Božidar Raič in dr. Gregorič za odbornike. S telegrami društvo počastili so: dr. Gregorič iz Ptuja: „slabo zdravje mi ne dopušča okolo voziti se, zlagam se s vsemi sklepi, Slovence na Štajerskem očitno germanizirajo, ravnopravnosti še mi ne čutimo.“

G. baron Goedel iz Dunaja: „srčno pozdravljam svoje rojake, obžalujem, da mi važni posli ne pripuščajo udeležiti se.“

Č. g. Ripšl, videmski župnik: „Slava in živeli!“

Slovenski društveniki iz Sevnice: „hvala, slava junaškim boriteljem za naš mili narod.“

Iz Gradca: „zbranim rodoljubom, ki branijo pravice Slovencev, kličemo krepki: „živijo in naprej!“ Graški Slovenci.“

Hvala in slava vsem, ki so pripomagali, da se je 5. občni zbor Slovenskega društva tako sijajno vršil.

Po volitvah v okrajni zastop ptujski.

II. Ker smo 19. nov. propali, postali smo nekoliko boječi in tesnim srcem pričakovali 24. den novembra. Ta naša bojazen pa je bila opravičena, kajti vedeli smo, da silno proti nam rujejo meščanski nemškutarji pa tudi znana vrbanska Marinič-a, majsperski Svaršnik, št. janžki Lešnik, mihovski Pernat in novi Piskov pomagač Jan. Kolarič, znani „Mohrenwirth“ v Ptuj. Ekl in Pisk bila sta vedno na nogah in podpisavala nemške in, glejte lisjake! tudi slovenske pozive. Zopet drugi so ljudstvo strašili, da gre pri teh volitvah posebno za šolo, kajti legalo se jim je, da smo Slovenci tako neumni ter ne pustimo nikomur več učiti se nemščine. Toda naš vrli, pošteni slovenski kmet tem zvitim ptičem ni hotel iti na limance in ni se dal

vjeti, kajti on vé ločiti prijatelja od sovražnika, Slovence od ošabnega nemškutarja.

Odvalil pa se nam je kamen od srca, vstopivšim v „Narodni dom“, kder je ob 1/2 10. zbranih kakih 80 volilnih mož, vsi zavzeti za naše kandidate. Ni jim bilo treba razlagati, zakaj da hočemo tudi mi imeti v okrajnem zastopu advokatov. Vsakteri je izprevidel, da Slovenci potrebujemo svojih zagovornikov v tem važnem zastopu in da le tem je lahko odgovarjati dr. Bresnigg-u, Miheliču, Strateli in zvitemu Pisku.

V gostilni g. Muršeca, kjer se je volilo, zbralo se je mnogobrojno stevilo ptujskih nemčurških rovarjev, med temi tudi znani tukajšnji okrajni zdravnik g. Dr. Kleinsasser, mož, ki je v prvej vrsti hlapec za nemški „šulferein“, vedno psuje nad našo vrlo duhovščino in sploh Slovence ter okraju dela marsikatero nepotrebne stroške in kmetom velike sitnosti. Memogredé še omenim, da bi po mnenji tega moža naši duhovniki zato ne smeli voliti v okrajni zastop, ker so v mestu nameščeni, mož pa pozabi, da je bila to volitev v okrajni, a ne mestni zastop, pa da on ruje proti 80.000 prebivalcem slovenske narodnosti.

Druge agitatorje razven trgovca Kasimira, ki živi največ od slovenskega ljudstva, se mi ne zdi potrebno in tudi ne vredno omeniti. Volitev vodil je plem. Premerstein, o katerem nič ne rečemo, da „Slov. Gospodar“ ne bo konfisciran.

Že pri sestavi volilne komisije se je razvidelo, da imajo našinci ogromno večino. Nemčurji postali so klaverni, eden za drugim odrihal je s kislim obrazom. In ko je bila volitev dovršena, postali so od sramote vsi poparjeni, kajti naši kandidatje so po največ dobili 118 glasov, nemčurški pa 32. In za to se je nek znani tukajšnji nemškutar, nekdanj zavzet Slovenec in kateri baje ne bode več volil v skupini velikega posestva, vskliknil: da propadnemo, to sem znal, ali tako sramotno, tega bi ne bil pričakoval.

Po volitvah zbrali so se naši možje v „Narodnem domu“. Tu smo videli kako se navdušuje že priprosti posestnik za našo narodno stvar. Blagi naš župnik Raič napil je kmetom volilcem, proseč, da, kedar nas zopet pokličejo na volilni boj, vedno naj stojijo tako trdno, kakor so stali denes. Gosp. Dr. Gregorič pa je pozdravi kot predsednik tukajšnje Čitalnice, katera je lastnica „Narodnega doma“, da se zbirajo v tem, kedar jim ljubo, kajti tu vedno najdejo nas Slovence in sicer pod domačo streho.

Naši Nemci oziroma nemškutarji pa so se pri teh volitvah prav do dobrega prepričali, ako so se hoteli, da kmet za nje ne mara, kajti prepričan je, da od teh mož nema nič dobrega pričakovati, in pozna ga le takrat, kedar je kaka -- volitev ali če je kaj -- zaslužka.

Vi mo \dot{z} je pa ste se tudi prepri \dot{c} ali, kdo Vam \dot{z} eli dobro in zato dr \dot{z} ite se tudi zanaprej teh Va \dot{s} ih voditeljev. Ti voditelji so Vam edini Va \dot{s} i prijatelji, kajti rojeni so na kmetih, ko so \dot{s} tudirali, ni se jim kaj dobro godilo, kajti podn \dot{c} evati jim je bilo treba, in najve \dot{c} krat se v \acute{e} da — Nemce, da so prisluzili toliko, da jim je bilo mogo \dot{c} e svoje \dot{s} tudije nadaljevati in \acute{c} e so postali kaj, postali so vsled svoje marljivosti. In ti Va \dot{s} i mo \dot{z} je pla \dot{c} ujejo veliko da \dot{c} o, katere bi isto tako radi, kakor Vi nekoliko otresli, in znane so jim natanko Va \dot{s} e te \dot{z} nje.

K sklepu pa \acute{s} e enkrat: „hvala Vam vrli slovenski mo \dot{z} je in kedar nas pokli \acute{c} e volilna borba, katera bi utegnila poprej biti, kakor se kdo nadeja, pridite vsi in potem je zmaga gotovo na \dot{s} a. V to pomoz! Bog!“

J. Urbanec.

Gospodarske stvari.

Opravila pridnega konjerejca meseca decembra.

Zima je. V hlevih treba je skrbeti za toplotu ali prav za prav stalno temperaturo, da ne bo pretoplo pa ne prehladno. Ako termometer ka \dot{z} e 10° Reaumur, to utegne najbolj ugajati konjem pa tudi \dot{z} rebetom. Konje pokrije zimska dlaka, narurna suknja zoper zimski mraz. Zimska dlaka je konjem na oger \acute{s} kih pastah in divjim konjem v Aziji edina odeja in bramba, da ne zmrznejo. Da ondi nimajo posebno dobre klaje, to je umevno. Toda ovo trdo \dot{z} ivljenje jim ne \acute{s} kodeuje, ampak jih dela \acute{s} e krepkeje in trdneje zoper vremenske ne \acute{z} gode. To so pa nekateri konjerejci na enkrat hoteli posnemati; ali hudo so se zmotili. Bilo je namre \acute{c} nekde v Avstriji dr \acute{z} avno kobilarstvo. Njegov ravnatelj uka \dot{z} e sredi hude zime malo polagati, to pa \acute{s} e le me \acute{s} anice, namre \acute{c} malo sena pome \acute{s} anega z obilo slame. Konje so izganjali pod milo nebo ve \acute{c} ji del dneva, \acute{c} e ravno je termometer kazal — 20° Reaumur in je toraj silno mrzlo bilo. \acute{C} e pa ni kazalo na zrak pu \acute{s} cati konj, morali so pa v hlevih stati, kojih okna in dveri so bile no \acute{c} in dan odprte. Voda v vedrih je zmrznila, gnoj in healnica je bila trda ko led. Ali kaj se zgodi? Breje kobile oslabijo, da ne morejo se ve \acute{c} po konci dr \acute{z} ati. Mnogo jih povr \acute{z} e, in kar vendar \dot{z} ivo pride na svitlo, je revno in mr \acute{s} avo. Ni dolgo trpelo neumno gospodarstvo. Prisiljeni so z njim prenehati pa tudi ravnatelj se mora porati.

Zopet drug ravnatelj cesarskega kobilarstva je se pregre \acute{s} il v nasprotno stran. Dal je namre \acute{c} za konje napraviti hleve, kakor izbe ali sobe ni \acute{c} slabeye, kakor za ljudi. Lepa pe \acute{c} gorela je skoraj ves dan. Kak \acute{s} en pa je bil

nasledek? Zmiraj konj ni bilo mogo \dot{c} e v hlevu imeti, \acute{c} asih bilo je treba jih spustiti na zrak. In sedaj so dobili konji zaporedom hripo, vnetico, drisko.

Iz povedanega se ima posneti modri nauk: hlev ne sme konjem biti ne premrzel pa ne pretopel. \acute{C} e je hlev prevelik in zato hladen, treba vanj nanositi stelje, v sili tudi krme: slame, sena pa vse se naj do dil opredeli z deskami. Kder pa so hlevi premajhni, prenizki in zato soparni, ondi se naj konji vsaki den gonijo na zrak in med tem se pustijo dveri in okna odprta, pa ne predolgo, \acute{c} e je zima velika. Na zdrave konje v hlevu odeje polagati, to pa nikakor ne ka \dot{z} e. To bi ravno tako bilo, kakor \acute{c} e bi kdo v kurjenej hi \acute{s} i ko \acute{z} uh oblekel, a ga vselej slekel, kedar bi na zrak \acute{s} el.

(Konec prihodnji \acute{c} .)

Grof Henrik Attems pa \acute{s} tajersko sadjerejstvo.

IV. Slov. gra \acute{s} ki okraj pripada onim, ki \acute{s} tejejo mnogo izvrstnih sadjerejcev. To pripisovati smemo tudi temu, ker \acute{s} e v tem kraju nem \acute{s} karjarji niso toliko polu-nem \acute{s} ko-slovenskih trape \acute{z} ev vzredili, kakor v mahrenber \acute{s} kem okraji. Kajti slov. gra \acute{s} kega okraja Slovenci saj berejo, \acute{c} itajo sv. mohorske knjige, slovenske \acute{c} asopise, zlasti „Gospodarja“ nek \acute{d} aj pa so Novice radi prebirali. Ljudje so sploh brihtni, zavedni in toraj tudi za gospodarstvo bolj skrbijo. Temu nehot \acute{e} pritrdi tudi grof Henrik Attems, ker v svojej knji \acute{z} ici tamo \acute{s} nje ljudje hvali, zlasti slov. gra \acute{s} ko kmetijsko podru \acute{z} nico, ki je na Tr \acute{z} a \acute{s} ko razstavo poslala lepega sadja. Bila je zato odlikovana s srebrno svetinjo.

Razstavili so pa tak \acute{s} nega sadu, katero ka \dot{z} e, da so tamo \acute{s} nji sadjerejci modro in sre \acute{n} o znali odbirati pravih sort in njihovo zasajanje pospe \acute{s} evati. \acute{S} koda le, da sade \acute{z} i po sortah niso bili razdeljeni in z imeni zaznamovani.

Predsednik podru \acute{z} nicin g. vitez Naredi-Rainer ima za lepi uspeh mnogo zaslug. Ne bodemo se pa motili, \acute{c} e re \acute{c} emo, da jih tudi g. nadu \acute{c} itelj Barle mnogo ima. Hvala obema!

Zelo druga \acute{c} e je v Mahrenber \acute{s} kem okraji. Tukaj so nem \acute{s} karjarji v \acute{s} olah nem \acute{c} evalnicah ubogo kmetsko ljudstvo u \acute{z} e stra \acute{s} no skvarili. Ne berejo ali \acute{c} itajo ni \acute{c} , ne nem \acute{s} ki, ne slovenski — izjem je zelo malo — nikder ni videte po cerkvi tako malo molitvenih knjig. Gospodarstvo je hudo zanemarjeno, nikder ni videti napredka.

Najbolj \acute{z} alostno pa je zastran sadjerejstva. Povsod je vse polno goli \acute{c} av, kder bi se dalo mnogo sadovnega drevja zasaditi, ki bi ravno tako lepo rastle in obilno rodilo, kakor v slov. gra $\acute{s$ kej dolini pa n. pr. v Lavantskej na Koro \acute{s} kem.